

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Viite: Lausuntopyyntö 2.7.2024, VM099:00/2023, VN/24054/2023

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi hallitusohjelman mukaiset alennettuja arvonlisäverokantoja koskevat muutokset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Yhdistys kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esityksen vaikutusarvioinnin osalta on huomioitava, että tässä luonnoksessa esitetyt arvonlisäverokantojen korotukset eivät ole irrallaan muista arvonlisäverotusta koskevista uudistuksista. Esityksen jatkovalmistelussa olisi siten kiinnitettävä huomiota esityksen yhteisvaikutuksiin 1.9.2024 voimaan tulevan yleisen arvonlisäverokannan nousun sekä 1.1.2025 voimaan tulevan arvonlisäveron alarajahuojennuksen poistamisen ja vähäisen liiketoiminnan rajan nousun kanssa. Myös suunnitteilla oleva makeisten arvonlisäverokannan korotus on huomioitava tältä osin. Useat peräkkäiset arvonlisäverokantojen muutokset aiheuttavat yrityksille merkittäviä hallinnollisia kustannuksia.

Arvonlisäverokannan alentaminen kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen osalta on ollut viime vuosina monissa maissa ajankohtainen aihe, ja useissa maissa on alettu soveltaa näihin tuotteisiin alennettua arvonlisäverokantaa sukupuolten välisen tasa-arvon lisäämiseksi. Arvonlisäverokannan alentamisella on periaatteessa tasa-arvoa lisäävä vaikutus. Tosi-asiallinen vaikutus jäänee kuitenkin toivottua vähäisemmäksi, kun huomioidaan, että tehtyjen tutkimusten perusteella arvonlisäverokannan alentamisen siirtyminen kuluttajahintoihin on varsin epävarmaa. Tämä epävarmuustekijä on tunnistettu myös esitysluonnoksessa. Asiassa herää siten kysymys siitä, voidaanko arvonlisäverokannan muutosta pitää tosiasiallisesti tarkoituksemukaisena ja tehokkaana keinona edistää tasa-arvoa.

Helsingissä 22. päivänä elokuuta 2024

Suomen Veroasiantuntijat ry

Heikki Wahlroos
Hallituksen puheenjohtaja